nieuws

Landbouwsector wakkert verzet tegen Mercosur-deal aan

nieuws

Terwijl de Waalse boerenvakbond Fugea het Schuman-rondpunt bezet hield met tractoren werden de drie grote Belgische landbouworganisaties verenigd in het Agrofront ontvangen in de ambtswoning van premier Charles Michel. Ook federaal landbouwminister Denis Ducarme wou uit eerste hand vernemen wat voor landbouw de pijnpunten zijn van het handelsakkoord met de Mercosur-landen. Die situeren zich in drie sectoren: rundvlees, kip en suiker. Aan de inhoud van de deal valt niet meer te sleutelen zodat Boerenbond hoopt dat het handelsakkoord niet goedgekeurd geraakt “in het belang van onze familiale boeren maar evengoed in het belang van milieu en klimaat”. Het Algemeen Boerensyndicaat wijst erop dat de Belgische landbouw net zoals de Ierse en de Franse zwaar geraakt wordt omdat de sectoren die gevoelig zijn aan extra concurrentie vanuit Zuid-Amerika bij ons een belangrijke plaats innemen.

12 JULI 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:50

Lees meer over:
europa
handel
wereld
landbouw algemeen

Terwijl de Waalse boerenvakbond Fugea het Schuman-rondpunt bezet hield met tractoren werden de drie grote Belgische landbouworganisaties verenigd in het Agrofront ontvangen in de ambtswoning van premier Charles Michel. Ook federaal landbouwminister Denis Ducarme wou uit eerste hand vernemen wat voor landbouw de pijnpunten zijn van het handelsakkoord met de Mercosur-landen. Die situeren zich in drie sectoren: rundvlees, kip en suiker. Aan de inhoud van de deal valt niet meer te sleutelen zodat Boerenbond hoopt dat het handelsakkoord niet goedgekeurd geraakt “in het belang van onze familiale boeren maar evengoed in het belang van milieu en klimaat”. Het Algemeen Boerensyndicaat wijst erop dat de Belgische landbouw net zoals de Ierse en de Franse zwaar geraakt wordt omdat de sectoren die gevoelig zijn aan extra concurrentie vanuit Zuid-Amerika bij ons een belangrijke plaats innemen.

Twintig jaar lang onderhandelde de EU met het Zuid-Amerikaanse handelsblok Mercosur over het vrijmaken van het handelsverkeer. Op het einde van de rit is de politieke beslissing onverwacht snel gevallen. De recente Europese verkiezingen hebben de Europese Commissie niet belet om in zijn oude samenstelling tot een akkoord te komen met Argentinië, Brazilië, Paraguay en Uruguay. Zo lyrisch als de Commissie is over de deal, zo bezorgd zijn de landbouworganisaties in eigen land en daarbuiten. Dat is de Belgische beleidsmakers ter ore gekomen zodat het Agrofront (FWA, Boerenbond en ABS) donderdag in de

Wetstraat 16 te Brussel werd ontvangen. De twee Vlaamse landbouworganisaties vaardigden hun voorzitters af voor het onderhoud met vertegenwoordigers van premier Charles Michel en met federaal landbouwminister Denis Ducarme.
“Met dit akkoord betaalt de Europese landbouwsector de prijs voor meer vrijhandel in goederen en diensten”, zo maakte Boerenbondvoorzitter Sonja De Becker duidelijk. De familiale landbouw verliest volgens haar overal, want ook de kleine familiale boer in Brazilië heeft van het akkoord geen goeds te verwachten. Volgens Hendrik Vandamme, voorzitter van het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), staat de deal haaks op de regels die Europa aan zijn landbouwers oplegt. “Hier moet alles piekfijn in orde zijn en vervolgens sluit de EU doodleuk zo’n akkoord?!”, uit hij zijn onbegrip.
De twee Vlaamse landbouworganisaties zijn niet tegen het afbouwen van handelsbelemmeringen, alleen niet op de manier dat het hier gebeurt. “Auto’s en machines uit Europa zijn geruild voor koeien, kippen en suiker uit de Mercosur-landen”, vat De Becker het samen. Hoe het wel moet, staat in een gezamenlijk advies uit 2018 van de Vlaamse adviesraden voor landbouw en milieu: “Zorg er voor dat import uit de wereldmarkt de verduurzaming van de Europese landbouw niet afremt. En zorg er tegelijk voor dat Europa de landbouwontwikkeling en faire inkomensvorming in derde landen niet moeilijker maakt. Elk land heeft het recht om zijn basislandbouwpotentieel te beschermen en te ontwikkelen. Als daaraan voldaan is, kan een handelsbeleid gericht op het invullen van vraagmarkten met toegevoegde waarde opportuun zijn.” Zowel Boerenbond als ABS onderschreven dat advies.
De productieomstandigheden in een land als Brazilië zijn zo verschillend van de strenge Europese productievoorwaarden dat de landbouworganisaties de Europese Commissie verwijten met twee maten en gewichten te werken. “De dubbele standaard is de kern van de discussie”, zegt Pieter Verhelst, hoofdbestuurslid bij Boerenbond. “In Europa wordt de discussie over de verduurzaming van de landbouw op het scherp van de snee gevoerd. Toch gaat met dit handelsakkoord de deur open voor grootschalige bedrijven die een gans ander productiemodel hanteren. Gewasbescherming is daar een voorbeeld van. De Europese Commissie belooft sluitende controles op de productieomstandigheden, maar het verleden leert dat we daar niet op kunnen vertrouwen.”
ABS-voorzitter Hendrik Vandamme houdt zijn hart vast voor de impact op de prijzen van gevoelige landbouwproducten. “Grote volumes vlees en suiker komen aan verlaagd douanetarief of tariefvrij naar Europa, terwijl die sectoren reeds worstelen met een slechte prijsvorming. Zo wordt de prijsdruk alleen nog groter.” Hij benadrukt dat het niet alleen de landbouworganisaties zijn die daarvoor waarschuwen. “Herhaaldelijk heeft het eigen onderzoekscentrum van de Europese Commissie (Joint Research Center) de impact op landbouw becijferd. De eerste studie dateert van 2006. Recent werd ook een impactanalyse gemaakt over de cumulatieve effecten van vrijhandelsakkoorden. Producentenprijzen zullen met 8, 3 en 1 procent dalen voor respectievelijk rundvlees, suiker en kip. Verwacht je hier alvast aan een grotere impact want de onderzoekers schrijven dat sommige regio’s zwaarder getroffen worden omdat de gevoelige sectoren daar economisch belangrijker zijn. De Belgische landbouw hoort volgens de studie bij de zwaarst getroffen, samen met de Ierse en Franse landbouwsector.”
Verhelst verwijst naar de tariefverlaging voor 99.000 ton rundvlees en een extra toegeving voor hormonenvrij rundvlees die in de Mercosur-deal sloop. “Europa blokkeert de import van rundvlees dat met groeihormonen behandeld is, maar gaat daarmee in tegen de regels van de Wereldhandelsorganisatie. Ter compensatie mogen de benadeelde landen een quotum van zogenaamd ‘Hilton beef’ (hormonenvrij vlees, ***nvdr.***) naar Europa exporteren. Recent is dat heronderhandeld in het voordeel van de VS en zoals we vreesden, werd Argentinië voor het tonnageverlies gecompenseerd. Zij mogen hun contingent hormonenvrij rundvlees voortaan volledig tariefvrij op de Europese markt afzetten.”
EU-commissaris Phil Hogan heeft er alles aan gedaan om het importquotum voor rundvlees niet nog groter dan 99.000 ton te laten worden. “Daar is hij in gelukt”, constateert Pieter Verhelst, “maar de pluimveesector betaalde daarvoor de prijs. Waar er bij het begin van de onderhandelingen minder dan 100.000 ton kipimport op tafel lag, landde de Mercosur-deal op 180.000 ton.” Voor het bestaande suikerquotum van 180.000 ton gold een invoerheffing van 98 euro per ton. Die wordt op nul gezet en de Mercosur-landen haalden ook een slag thuis voor hun fabrikanten van bio-ethanol uit suikerriet.
De negatieve impact op deze drie sectoren (rundvlees, kip en suiker) is zo groot dat het volgens de landbouworganisaties niet goed gemaakt wordt door meer exportkansen voor aardappelen, groenten, fruit en zuivel. De offensieve handelsbelangen zitten veeleer bij industriële sectoren. Waals minister-president Willy Borsus concludeerde reeds dat de Mercosur-deal veel te schadelijk is voor landbouw. Zowel Boerenbond als ABS hopen dat Vlaanderen ook tot dat inzicht komt en zich niet blindstaart op de belangen van de industrie. De voedingsindustrie is uitgegroeid tot de belangrijkste industriële werkgever in Vlaanderen en dat kon alleen maar dankzij landbouwers die kwaliteitsvolle grondstoffen aanleveren.
“Het handelsakkoord met Mercosur is te nemen of te laten. Aan de inhoud kan niet gesleuteld worden”, weet het hoofdbestuurslid van Boerenbond die zich in het dossier verdiepte. “In eerste instantie dienen het Europees Parlement en de Raad daarover te beslissen, vervolgens de nationale en in ons geval ook regionale parlementen. Dat wordt een proces van maanden of zelfs jaren.”
Verhelst hoopt dat de EU-instellingen tot de conclusie komen dat het handelsakkoord de grenzen overschrijdt van het mandaat dat zij de onderhandelaars gaven. “Laat het varen, en daar zou Europa niet alleen zijn boeren een dienst mee bewijzen maar ook het klimaat en de biodiversiteit. Toch twee thema’s die hoog op de beleidsagenda staan. En zorg vooral dat landbouw niet tweemaal verliezer is door ons enerzijds de Mercosur-deal te doen slikken en anderzijds met een veel strenger Europees landbouwbeleid te komen waar minder budget tegenover staat.”

Bij het Algemeen Boerensyndicaat rekenen ze ook op de volksvertegenwoordigers in eigen land. Vandamme: “Vergelijk de importvolumes uit de Mercosur-landen met de Belgische productie en je weet dat de impact voor rundvlees, kip en suiker groot zal zijn. Premier Michel schreef reeds brieven aan Commissievoorzitter Juncker om hem te wijzen op de gevaren. Het ontbreken van een gelijk speelveld en andere bezorgdheden vielen blijkbaar in dovemansoren. Anders dan Wallonië zou Vlaanderen positief staan tegenover het handelsakkoord. Aan ons als landbouworganisaties om het parlement en de volgende Vlaamse regering van het tegenovergestelde te overtuigen. We hebben argumenten waar beleidsmakers niet blind voor kunnen zijn indien ze het goed menen met de landbouwsector. Ze moeten zich bewust zijn van het belang van primaire productie binnen de agrovoedingscluster. De Belgische landbouw zit immers in de hoek waar de zwaarste klappen vallen.”
Noch ABS, noch Boerenbond zijn zinnens zich te laten paaien door het vooruitzicht van 1 miljard euro Europese compensaties of door de belofte dat de EU streng zal toezien op het respecteren van de afgesproken productievoorwaarden. “Die 1 miljard euro klinkt bijna als smeergeld om de Mercosur-deal toch maar te laten passeren”, zegt Pieter Verhelst, “terwijl we niet eens weten waar dat geld vandaan moet komen.” Komt het van binnen of buiten het landbouwbudget? Is het een eenmalige of weerkerende compensatie in de wetenschap dat de extra concurrentie vanuit Zuid-Amerika een blijver is? Vragen die op vandaag geen antwoord hebben, zegt ook Hendrik Vandamme. Hij weigert te geloven dat een land als Brazilië dat geplaagd wordt door voedsel- en milieuschandalen zijn agrovoedingsketen in enkele jaren tijd netjes geregeld krijgt. “Momenteel produceert men ginder aan voorwaarden die hier ondenkbaar en ontoelaatbaar zijn. Ook ngo’s moeten zich daarvan bewust zijn en zich achter het verzet tegen de Mercosur-deal scharen”, besluiten beide belangenverdedigers.

Beeld: CSIRO

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada